

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/65

KARAR NO : 1983/150

ÖZET: Sıkıyönetim ilân ve faaliyetle-
rine ilişkin olmayan suçlara ait dava-
nın Adli Yargı yerinde görülmesi gerek-
tiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : İbrahim Yazar ve 4 arkadaşı

O L A Y : Bir kadın meselesinden araları açık bulunan sanıklar 21.10.1980 günü, müşteki Celal Aslan'ın misafirlikten evine dönmekte iken tabanca ile ateş ederek yaralamak suretiyle öldürmeye teşebbüs ve ateşli silahlar kanununa aykırı eylemde bulunma suçlarını işledikleri iddia olunarak TCK.nun 448., 62. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle Şavşat Sorgu Hakimliği'nce haklarında son tahkikat kararnamesi ile kamu davası açılmıştır.

Artvin Ağır Ceza Mahkemesi; 14.4.1982 gününde, esas 1981/63, karar 1982/33 sayı ile; suçun, ideolojik nedenle işlenmiş yaygın şiddet eylemlerinden olduğu ve Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı'nın görüşünde nazara alınarak görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi; 14.2.1983 gününde 1982/109 sayı ile; olayın müştekinin karısı ile sanık İsmet Yazar arasında ilişki olduğu yolunda çıkan dedi kodu sonucu meydana geldiği ve olayın siyasal bir yönü bulunmadığı ve sanık İsmet Yazar'ın Dev-Yol davası sanıklarından olduğu bildirilmiş ise de; atılma suçun, Dev-Yol davası ile genel ve ortak amaç içinde işlendiğine ve bağlantılı olduğuna kabule yeterli görülmediğinden davanın Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin görevi dışında kaldığı görüşü ile 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y.İsmet Ayer, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 11.4.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşüldü; düşünüldü:

Sanıklara atılı suç, Artvin ilinde 12.9.1980 günü ilân edilen sıkıyönetimden sonra 21.10.1980 günü işlenmiştir.

Müşteki Celal Aslan'ın hazırlık tahkikatındaki 22.10.1980, 11.11.1980 günlü, ve karısı Zeynep Aslan'ın 12.11.1980 günlü, beyanları ve şahit anlatımlarına göre sanık İbrahim Yaşar ile müşteki Celal Aslan'ın karısı Zeynep Aslan arasında olaydan önce

sözatma ve zina suçları ile ilgili söylentilerin yayılması nedeniyle sanıkların (sen jandarma ile işbirliği yaparsın değilmi? Cezanı böyle vereceğiz) şeklinde sözler söyliyerek silahlarını ateşledikleri ve müştekiyi yaraladıkları anlaşılmaktadır. Artvin Ağır Ceza Mahkemesi olayın ideolojik nedenle işlendiği görüşünü müştekinin dilekçesinde bağlamakta ise de; dosya içerisindeki sıkıyönetim komutanlığına müşteki tarafından verilen 10.10.1981 günlü, dilekçe olaydan bir yıl geçtiği halde adli yargı yerinde davanın sonuçlandırılmadığı ve askeri yargıda bakılması isteğini kapsamaktadır.

Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın cevap yazısında sanıklardan İsmet Yazar, Laçın Yılmaz ve Reşat Dursun haklarında sıkıyönetim komutanlığı askeri savcılığınca 17.7.1981 gün, 1980/1508 esas, 1981/316 karar sayılı Dev-Yol iddianamesi ile 1 Nolu Askeri Mahkemesine kamu davası açıldığı bildirilmiş ise de; atılı suçların bu dava ile örgütsel ve organik bağlantılı bulunmadığı gibi 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 15. maddesinde öngörülen sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlendiğini gösteren herhangi bir kanıtta dosyada rastlanmadığından ve olayın güncel zabıta olayı niteliğindeki görünümü nedeniyle 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle Artvin Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmiştir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiği ne, bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Artvin Ağır Ceza Mahkemesi'nin 14.4.1983 günlü, esas 1981/63, karar 1982/33 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 11.4.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Ergun Arğan

Üye

Nail Yücel